Quelle: https://manuscripta.at/?ID=8262
Copyright: Salzburg, Universitätsbibliothek

Et ex hys duabus solutionibus
videtur quod de iure non posset
legatus interpretari mandatum
seu prouisionem non de iure.
Dicit quod sicut iudex potest interpretari
legem in causa pertente coram
eo. ut in l. non prest. ff. de le. ita
potest legatus interpretari rescriptum
et puto quod ista solutio sit bona.
Nam ut probatur in c. sup
litteris iudex interpretatur rescriptum
ad suam petitionem retractandum
et ut prouideat an sit iudex
et ad quid extendatur iurisdictio
sua ita potest iste legatus in
terpretari rescriptum pape ut appareat
principem petitum ex tempore ex eo
mandato. Item puto quod ubi
oriretur aliquod dubium de
facile debet recurrere ad pm̃ et
hoc tamen possent intelligi iura
hic allegata pro contrario. Secundo
principaliter nota quod ex gloss. in or
pes interpretationis. Nam in
petitione principis est gratia nova
et in scriptis redigenda. Et
dicit quod est generalis quia extendit
ut ad omnes est nova quia
nouum tenemur sequi interpre
tationem principis. Et in scripto
redigenda quia semper mutam
opinionem leges debent redigi in scripto
Nam dicitur secundum quod
dam a legendo. Et ex hac
glos habes quod scriptura est de
substantia ex sua sententia. De hac
materia vide quod latius pomtio an
in regula. nemo potest ad impossibile
de regulis in vi. in materia.

Et ad dictum dicentem
per glos. et ty. in l. i. ff. de legib.
et opinio communis videtur
quod scriptura non sit de substantia
legis sed utile est eam redigere
in scriptis ut consuetudo illius
memoria et pro hac opinione
quam teneo adduco hoc tex. in c.

De rescriptis li. vi. vbi sucrescripta
redegit in scriptis consuetudo
pudentissimi ne redaceretur ob
liuionem quod valebat prius
consuetudo antequam redigeretur
in scriptis. Vnde scriptura ibi
postea interueniens non adiu
uitatem legis sed ut confirma
retur illius memoria ad idem
adduco iusti. de iud. na. in ff.
sed quod principi. vbi dicitur
quod principi placuit legis hab
vigorem. quod sola voluntas
principis enim effectum facit
legem. Za species interpretationis
fit per consuetudinem. Nam
consuetudo est optima legum
interpres ut in c. ex delatus
de consue. et ista interpretatio
est generalis quia extenditur
ad omnes. In quibus deficit ista
consuetudo. Item est nova
modo predicto sed non redigitur
in scriptis quia consuetudo consi
ueuit memoria hominum. Tertia
species interpretationis fit per iudi
cem. Nam iudex potest interpre
tari leges quod ad causas
decidendas per eum ut no.
in c. cum speciali de ap
pellat. et in aut. de incantato
quod prec. ab hys dicit iudex
iuratus iudicare secundum
quod sibi videbitur si non secundum
solemnitatem sed secundum
bonum iudicium informatum
a legibus. Et hec interpretatio
non est generalis quia alii iudi
ces non tenentur iudicare
secundum quod iste iudicauit
cum non exemplis sed legibus
iudicandum est ut in l. ne
mo. ff. de sen. Item hec in
terpretatio iudicis est nouum quia
nouum per tres tenetur illam se
qui. Vnde sunt transit in rem